

102. Maanantaina 9 päivänä joulukuuta 1991

kello 14

Päiväjärjestys		S.
	5) Ehdotus laiksi kotimaisesta tärkkelystuotannosta annetun lain muuttamisesta	3364
Ilmoituksia	Hallituksen esitys n:o 116 Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 13	
	6) Ehdotus laiksi kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain muuttamisesta	3365
Kolmas käsittely:	Hallituksen esitys n:o 117 Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 14	
1) Ehdotukset laeiksi tuomiokuntain hoidosta annetun lain 5 ja 8 a §:n ja raastuvanoikeudesta annetun lain 4 a §:n muuttamisesta	7) Ehdotus laiksi vesien saastumisesta ammattikalastajille aiheutuneiden kalavahinkojen korvaamisesta annetun lain kumoamisesta	3364
Hallituksen esitys n:o 169 Lakivaliokunnan mietintö n:o 6	Hallituksen esitys n:o 125 Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 15	„
2) Ehdotus laiksi oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta annetun lain muuttamisesta	8) Ehdotukset laeiksi kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkevastuun kattamista koskevista säännöksistä	„
Hallituksen esitys n:o 168 Lakivaliokunnan mietintö n:o 7	Hallituksen esitys n:o 170 Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 14	„
3) Ehdotus laiksi Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnasta annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta	9) Ehdotukset laeiksi työntekijäin eläkelain 15 b §:n ja eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain muuttamisesta	„
Hallituksen esitys n:o 181 Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 6	Hallituksen esitys n:o 190 Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 15	„
4) Ehdotus laiksi sokerilain muuttamisesta		„
Hallituksen esitys n:o 115 Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 12		

	S.		S.
10) Ehdotus laiksi ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain 19 ja 24 §:n muuttamisesta	3366	Ainoa käsittely:	
Hallituksen esitys n:o 189 Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 9		17) Ehdotus Valmet Oy:n lainojen valtion takauksista	3368
11) Ehdotus laiksi Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolan -nimisestä yksiköstä annetun lain muuttamisesta	„	Hallituksen esitys n:o 197 Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 52	
Hallituksen esitys n:o 187 Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 10		Ensimmäinen käsittely:	
12) Ehdotus laiksi tieteellisen tutkimuksen järjestelystä annetun lain muuttamisesta	„	18) Ehdotus laiksi tasausverolain muuttamisesta	„
Hallituksen esitys n:o 188 Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 11		Hallituksen esitys n:o 70 Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 49	
13) Ehdotus laiksi sijoitusrahastolain 27 §:n kumoamisesta	„	19) Ehdotukset laeiksi eduskunnan palkkavaltuuskunnan tehtävien siirtymisestä eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle aiheutuvista muutoksista eräisiin lakeihin	„
Hallituksen esitys n:o 196 Talousvaliokunnan mietintö n:o 16		Hallituksen esitys n:o 184 Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 50	
14) Ehdotus laiksi otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevan Montrealin pöytäkirjan eräiden muutosten hyväksymisestä	„	20) Ehdotus laiksi eräiden väliaikaisesti maahan tuotujen ajoneuvojen tullittomuudesta	„
Hallituksen esitys n:o 182 Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 7		Hallituksen esitys n:o 195 Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 51	
15) Ehdotus laiksi opiskelijoiden asumistukien väliaikaisesta tarkistamisesta ...	3367	21) Ehdotukset laeiksi työttömyysturvalain muuttamisesta ja työttömyyskassalain 29 §:n muuttamisesta	„
Hallituksen esitys n:o 192 Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 8		Hallituksen esitys n:o 178 Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 16	
Toinen käsittely:		Pöydällepanoa varten esitellään:	
16) Ehdotus laiksi kuluttajaneuvonnan järjestämisestä kunnassa	„	22) Liikennevaliokunnan mietintö n:o 5 hallituksen esityksestä laeiksi ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelosta sekä sairausvakuutuslain, kuntoutusrahalain, merimieseläkelain 1 §:n ja työttömyyskassalain muuttamisesta sekä ulkomaanliikenteen lastialusten kilpailuedellytysten edistämisestä annetun lain kumoamisesta (HE 119)	3370
Hallituksen esitys n:o 139 Talousvaliokunnan mietintö n:o 17			

S. Uusia hallituksen esityksiä

23) Puolustusvaliokunnan mietintö n:o 3 hallituksen esityksestä laiksi asevelvollisuuslain muuttamisesta (HE 133) 3370

24) Puolustusvaliokunnan mietintö n:o 4 hallituksen esityksestä siviilipalveluslaiksi ja laiksi palvelukseen kutsutun asevelvollisen työ- tai virkasuhteen jatkumisesta annetun lain muuttamisesta (HE 149) „

25) Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 9 hallituksen esityksestä laiksi huoneenvuokralain muuttamisesta ja laiksi indeksiehdon käytön rajoittamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 166) „

Puhetta johtaa toinen varapuhemies Pesälä.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi edustajat R. Aho, Alaranta, Alho, Donner, Hacklin, Halonen, Jaakonsaari, Jansson, Juhantalo, Korkea-oja, Korva, Laaksonen, Lax, Louekoski, Malm, Metsämäki, Miettinen, Moilanen, Niinistö, Norrback, A. Ojala, Paasio, S. Pietikäinen, Pykäläinen, E. Rehn, Riihijärvi, Rusanen, Salolainen, Suhonen, Tuomioja, Wahlström ja Vanhanen.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä sairauden vuoksi edustajat Hacklin ja Paasio, virkatehtävien vuoksi edustajat Moilanen, Norrback, S. Pietikäinen, Rusanen ja Salolainen sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat R. Aho, Alho, Jaakonsaari, Jansson, Laaksonen, Louekoski, Malm, Metsämäki, Niinistö, A. Ojala, Pykäläinen, E. Rehn, Riihijärvi ja Suhonen, tästä ja huomista päivästä virkatehtävien vuoksi edustajat Korkea-oja, Miettinen, Tuomioja ja Wahlström sekä yksityisasioiden vuoksi ed. Lax, tämän kuun 11 päivään sairauden vuoksi ed. Vanhanen sekä 12 päivään virkatehtävien vuoksi ed. Juhantalo.

Toinen varapuhemies: Ilmoitetaan, että tasavallan presidentin kirjelmän ohella kuluvan joulukuun 5 päivältä ovat eduskunnalle saapuneet hallituksen esitykset n:ot 199, 203—208 ja 210, jotka nyt on edustajille jaettu.

Hallituksen esityksen n:o 105 peruuttaminen

Toinen varapuhemies: Ilmoitetaan, että eduskunnalle on tasavallan presidentin kirjelmän ohella kuluvan joulukuun 5 päivältä saapunut samalle päivälle päivätty, edustajille nyt jaettu hallituksen kirjelmä, jolla peruutetaan eduskunnalle annettu hallituksen esitys n:o 105 vuonna 1992 perittäviä sosiaaliturvamaksuja koskevaksi lainsäädännöksi.

Työjärjestyksen 54 §:n mukaan on peruutuksen tapahtuessa asian käsittely lopetettava. Eduskunta päättäne antaa peruutuksen tiedoksi valtiovarainvaliokunnalle, jonka valmisteltavana puheena oleva esitys on. Eduskunta päättäne antaa peruutuksen tiedoksi myös sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnalle, jonka olisi tullut antaa asiasta lausuntonsa valtiovarainvaliokunnalle.

Hyväksytään.

Hallituksen esityksen n:o 141 peruuttaminen

Toinen varapuhemies: Ilmoitetaan, että eduskunnalle on tasavallan presidentin kirjelmän ohella kuluvan joulukuun 5 päivältä saapunut samalle päivälle päivätty, edustajille nyt jaettu hallituksen kirjelmä, jolla peruutetaan eduskunnalle annettu hallituksen esitys n:o 141 laeiksi joustavaa eläkeikärjestelyä koskevien ikärajojen tarkistamisesta.

Työjärjestyksen 54 §:n mukaan on peruutuksen tapahtuessa asian käsittely lopetettava. Eduskunta päättäne antaa peruutuksen tiedoksi sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnalle, jonka valmisteltavana puheena oleva esitys on.

Hyväksytään.

Hallituksen esityksen n:o 186 peruuttaminen

Toinen varapuhemies: Ilmoitetaan, että eduskunnalle on tasavallan presidentin

kirjelmän ohella kuluvaan joulukuun 5 päivältä saapunut samalle päivälle päivätty, edustajille nyt jaettu hallituksen kirjelmä, jolla peruutetaan eduskunnalle annettu hallituksen esitys n:o 186 laeiksi kansaneläkevakuutusmaksun yhteydessä perittävästä indeksiverosta ja indeksitarkistusten tekemättä jättämisestä vuonna 1992 eräisiin toimeentuloetuksiin.

Työjärjestyksen 54 §:n mukaan on peruutuksen tapahtuessa asian käsittely lopetettava, joten 12 päivänä marraskuuta saapuneeksi ilmoitetun hallituksen esityksen käsittely lopetetaan.

Hyväksytään.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotukset laeiksi tuomiokuntain hoidosta annetun lain 5 ja 8 a §:n ja raastuvanoikeudesta annetun lain 4 a §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 169
Lakivaliokunnan mietintö n:o 6

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

2) Ehdotus laiksi oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta annetun lain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 168
Lakivaliokunnan mietintö n:o 7

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

3) Ehdotus laiksi Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnasta annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 181
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 6

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

4) Ehdotus laiksi sokerilain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 115
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 12

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

5) Ehdotus laiksi kotimaisesta tärkkelystuotannosta annetun lain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 116
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 13

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

6) Ehdotus laiksi kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 117
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 14

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

7) Ehdotus laiksi vesien saastumisesta ammattikalastajille aiheutuneiden kalavahinkojen korvaamisesta annetun lain kumoamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 125
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 15

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelu:

Ed. R a j a m ä k i: Herra puhemies! Hallitus esittää kumottavaksi vesien saastumisesta ammattikalastajille aiheutuneiden kalavahinkojen korvaamisesta annetun lain. Vaikka lain soveltamisen merkitys on jäänyt erittäin vähäiseksi, olisi mielestämme tullut sen kumoamisen sijasta lähtee parantamaan lain soveltamista vastaamaan

paremmin ammattikalastajien toimeentulon turvaamiseen liittyviä kysymyksiä vesiensäästämistapauksissa. Muun muassa olisi pitänyt lähteä selkeästi kehittämään lain soveltamista sisävesikalastukseen ja sisävesillä kalastavien kärsimien vahinkojen korvaamiseen nykyistä paremmin.

Tämän vuoksi ehdotan lakiehdotuksen hylättäväksi.

Ed. L a h i k a i n e n: Arvoisa puhemies! Pyydän saada kannattaa ed. Rajamäen perustelutua ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Rajamäki ed. Lahikaisen kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hylättäisiin.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Toinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

8) Ehdotukset laeiksi kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkevastuun kattamista koskevista säännöksistä

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 170
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 14

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

9) Ehdotukset laeiksi työntekijäin eläkelain 15 b §:n ja eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys n:o 190
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 15

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

10) Ehdotus laiksi ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain 19 ja 24 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely

Hallituksen esitys n:o 189

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 9

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

11) Ehdotus laiksi Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolan -nimisestä yksiköstä annetun lain muuttamisesta

Kolmas käsittely

Hallituksen esitys n:o 187

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 10

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

12) Ehdotus laiksi tieteellisen tutkimuksen järjestelystä annetun lain muuttamisesta

Kolmas käsittely

Hallituksen esitys n:o 188

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 11

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

13) Ehdotus laiksi sijoitusrahastolain 27 §:n kumoamisesta

Kolmas käsittely

Hallituksen esitys n:o 196

Talousvaliokunnan mietintö n:o 16

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

14) Ehdotus laiksi otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevan Montrealin pöytäkirjan eräiden muutosten hyväksymisestä

Osittain kolmas, osittain ainoa käsittely

Hallituksen esitys n:o 182

Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 7

Toinen varapuhemies: Ensin sallitaan keskustelu asiasta kokonaisuudessaan. Sen jälkeen päätetään kolmannessa käsittelyssä lakiehdotuksesta, joka voidaan nyt hyväksyä tai hylätä, ja lopuksi ainoassa käsittelyssä ympäristövaliokunnan mietinnön ensimmäiseen ponteen

sisältyvästä ehdotuksesta, joka koskee sopimuksen niiden määräysten hyväksymistä, jotka vaativat eduskunnan suostumuksen.

Menettelytapa hyväksytään.

Keskustelu:

Ed. Hautala: Arvoisa puhemies! Tässä täydennetään Montrealin pöytäkirjaa, jonka tarkoitus on nopeuttaa maapallon otsonikerrosta tuhoavien aineiden käytöstä luopumista. Haluaisin vain sanoa, että viime aikoina on saatu hyvin hälyttäviä tuloksia siitä, miten otsonikerroksen ohentuminen on vaikuttanut luontoon ja ihmisten terveyteen. Muistuttaisin siitä, että tämäkään Montrealin pöytäkirjan täydennys ei ole lainkaan riittävä. Esimerkiksi YK:n ympäristöohjelma on viime aikoina kiinnittänyt huomiota siihen, että mahdollisesti ihmisten vastustuskyky eli immuunijärjestelmä on hyvin vakavasti uhan alla otsonikadon takia. Kertoisin myös, että viime aikoina on eteläisellä pallonpuoliskolla löydetty sokeita kaloja.

En tästä tämän enempää puhu, koska muitakin asioita on, mutta olen sitä mieltä, että hallituksen tulisi ehdottomasti kiirehtiä kansainvälisiä toimia otsonikerrosta vahingoittavien aineiden käytöstä luopumiseksi.

Ed. Pulliainen: Arvoisa puhemies! Ed. Hautala on tietysti aivan oikeassa. Tässä yhteydessä on vain syytä kiinnittää huomiota siihen, että yksityinen lohko noin maailman laajuisesti on mennyt poliittisten päättäjien kehityskyvyn ja edistymiskyvyn ohi näissä asioissa. Niinpä freonien ensimmäinen syntetisoija DuPont-konserni on luopunut näiden ongelmallisten freonien valmistamisesta ja ryhtynyt valmistamaan niitä korvaavaa ainetta, HFC 134a.

Tässä katsannossa se, mitä ed. Hautala äsken totesi, on erittäin merkityksellistä. Nythän todellakin poliittisilta päätöksentekijöiltä odottaisi erittäin nopeaa etenemistä ja tässäkin ehdotetun korvausjärjestelmän, joka kohdistuu nimenomaan kehitysmaihiin, erittäin nopeaa eteenpäin viemistä, koska yksityisen lohkon valmiudet ovat jo menneet poliittisten päätöksentekijöitten ohi.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Ympäristövaliokunnan mietinnön ensimmäiseen ponteen sisältyvä ehdotus hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

15) Ehdotus laiksi opiskelijoiden asumistukien väliaikaisesta tarkistamisesta

Kolmas käsittely

Hallituksen esitys n:o 192

Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 8

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

16) Ehdotus laiksi kuluttajaneuvonnan järjestämisestä kunnassa

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 139

Talousvaliokunnan mietintö n:o 17

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 17. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1—9 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

17) Ehdotus Valmet Oy:n lainojen valtion takauksista

Ainoa käsittely
Hallituksen esitys n:o 197
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 52

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 52.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

18) Ehdotus laiksi tasausverolain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 70
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 49

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 49.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

19) Ehdotukset laeiksi eduskunnan palkkavaltuuskunnan tehtävien siirtymisestä eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle aiheutuvista muutoksista eräisiin lakeihin

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 184
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 50

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 50.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

20) Ehdotus laiksi eräiden väliaikaisesti maahan tuotujen ajoneuvojen tullittomuudesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 195
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 51

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 51.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

21) Ehdotukset laeiksi työttömyysturvalain muuttamisesta ja työttömyyskassalain 29 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 178
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 16

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 16.

Keskustelu:

Ed. O. Ojala: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta ja työttömyyskassalain 29 §:n muuttamisesta aiotaan lukiolaisilta eli abiturienteilta, niiltä jotka ovat jo ylioppilaskirjoituksensa suorittaneet, evätä oikeus työttömyyspäivärahaan.

Hyvin suuri joukko abiturienteja on hakeutunut välittömästi kirjoitusten jälkeen työmarkkinoille ansaitakseen toimeentulonsa, kuten jo kaikki hyvin tiedämme, koska monilla perheillä ei suinkaan ole mahdollisuuksia tukea enää lapsiaan taloudellisesti kirjoitusten jälkeen. Hyvin monissa perheissä tilanne on jo etukäteen ennakoitu siten, että abiturientit menevät aikanaan kirjoitusten jälkeen töihin. Näin ollen nuorten työssäkäynnistä saadut varat ovat olleet perheen taloudelle monasti hyvin välttämättömiä.

Esimerkiksi täällä Etelä-Suomessa, jossa vielä vuosi sitten oli erittäin hyvä työllisyystilanne, itse asiassa täällä podettiin runsas vuosi sitten työvoimapulaa, monien työpaikkojen kohdalla abiturienttien työelämään tulo oli aivan välttämä-

töntä, saatiin sijaisia. Tiedän tämän omasta kokemuksesta esimerkiksi sairaalamaailmasta, jossa hyvin pitkälle jo keväisin laskettiin sen varaan, että uutta työvoimaa saadaan nimenomaan kirjoittaneista nuorista. He olivat siis haluttua työvoimaa.

Kuitenkin viime keväänähän tilanne muuttui. Työtä ei enää ollutkaan tarjolla, ei yleensääkään työnhakijoille eikä myöskään nuorille abiturienteille. Näin ollen tietysti monet nuoret käyttivät tilaisuutta hyödykseen ja menivät ja hakivat työvoimatoimistosta työttömyyspäivärahaa. Kun suhdannetilanne muuttui, yhteiskunta ykskaks havahtuikin tähän mahdollisuuteen, joka abiturienteilla oli ollut, ja ilmeisesti siltä pohjalta hallitus on tehnyt esityksensä, jolla se haluaa evätä näiltä nuorilta työttömyyskorvauksen.

Arvoisa puhemies! Kuten sosiaali- ja terveystalouden mietinnön II vastalauseesta käy ilmi, itse en ainakaan voi olla kannattamassa tämän laatuista menettelyä. Perustelut löytyvät vastalauseesta. Näin ollen II vastalauseesta, joka on ed. Stenius-Kaukosen ja minun tekemä, käyvät ilmi meidän muutosesityksemme.

Kaiken kaikkiaan työttömyysturvan osalta tilanne on hyvin erikoinen. Meillä on ollut valiokunnassa käsittelyssä hallituksen esitys n:o 143, jossa ollaan työttömien työttömyysturvaa heikentämässä selvästi, sen ansiosidonnaista osaa leikkaamalla nykyisestä 45 prosentista hallituksen esityksen mukaiseen 40 prosenttiin. Kuten me kaikki hyvin tiedämme, toposopimukseen sisältyy tätä koskeva kohta, jossa ansioon suhteutettua työttömyyspäivärahaa ehdotetaan leikkavaksi 42 prosenttiin.

Nyt kuitenkin on ollut lievästi sanottuna hämmennystä herättävää se, että saimme myös joulukuun 2 päivänä valiokuntaan ministeri Kuuskosken ja vanhemman hallussihteerin Sakari Heikkilän allekirjoittaman kirjeen, joka ei ollutkaan tämän tupolain mukainen. Tässä ehdotetaan lain 23 §:ää muutettavaksi siten, että ansio-osan suuruus olisi 43 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta.

Kaiken kaikkiaan tilanne on siis hämmäntävä. Me emme itse asiassa oikein tunnu tietävän täällä eduskunnassa eikä sen valiokunnassa, mitä lakeja me kulloinkin käsittelemme. Kun hallituksen lopullinen esitys tulee käsitteelyyn, tiedämme, mitä loppujen lopuksi käsittelemme.

Minusta on kuitenkin kaikkein olennaisinta se asia, että hallitus aikoo joka tapauksessa pitää kiinni sellaisesta esityksestä, jossa työttömyys-

turvaa ja sen ansiosidonnaista osaa lähdetään leikkaamaan jo ns. jäädytettävän peruspäivärahan tasosta, mikä on sama kuin ansioturvan perusosa, eli noin 2 060 markasta netto.

On erittäin valitettavaa, että nimenomaan tämä hallitus lähtee leikkaamaan myös pienituloisten työttömyyspäivärahaetuksia. Oikeudenmukaisempi linja olisi aivan selvästi voitu ottaa, olisi lähdetty 9 000:n tai 10 000 markan tasosta leikkaamaan, jos kerran leikkauksia on välttämättä tehtävä. Kuitenkin hallitus aikoo monin toimenpitein rangaista pienituloisia, ja tämä näkyy myös hallituksen esityksestä työttömyyspäivärahojen heikentämiseksi.

Ed. Stenius-Kaukonen: Herra puhemies! Tämä hallituksen esitys, jonka tarkoituksena on estää abiturientteja saamasta ylioppilaskirjoitusten jälkeen työttömyyspäivärahaa, on erittäin oireellinen tämän hallituksen sosiaalipoliittisesta linjasta. Sosiaaliturvaa pitää leikata kaikista mahdollisista paikoista, ja lukiolaiset ovat olleet sopiva kohde hallituksen mielestä.

Tästä asiasta nostettiin viime keväänä suuri meteli, että on ennenkuulumatonta, että ylioppilaskirjoitusten jälkeen voi saada työttömyyspäivärahaa. Tosiasiallinen tilanne on kuitenkin ollut se, että yleensä ylioppilaskirjoitusten jälkeen lukiolaisilla on ollut mahdollisuus mennä töihin ja monet ovat menneet, ja useille se on ollut välttämätöntä toimeentulon kannalta, koska perheessä ei ole liikaa sellaisia varoja, joilla voidaan huolehtia perheen riittävästä toimeentulosta. Silloin jokainen markka, jonka perheenjäsenet voivat hankkia, on ollut tarpeen. Näin ollen lukiolaistenkin työssäkäynti on ollut erittäin tarpeen.

Tietysti joissakin tapauksissa tämä on mahdollistanut myös sen, että lukiolaisella on ollut mahdollisuus joihinkin harrastuksiin käyttää nämä varansa, mutta eikö sekin ole siinä iässä enemmän kuin perusteltua, ettei tarvitse sivusta katsoa, kun ne, joiden vanhemmilla on varaa, voivat tehdä, mitä haluavat, ja toisilla ei tähän mahdollisuutta ole.

Tässä on kysymys nimenomaan siitä, että pienempituloisten perheiden lapsia yritetään tällä rangaista. Joukkoon aina mahtuu varmasti jonkun parempituloisenkin perheen lapsi, mutta se ei ole riittävä peruste, jotta huonommassa asemassa olevien toimeentuloa heikennetään. Tämä hallituksen esitys on erittäin perusteeton.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

25) Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 9 (HE 166)

Pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti huomiseen täysistuntoon

Toinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on tänään kello 14.45.

22) Liikennevaliokunnan mietintö n:o 5 (HE 119)

Täysistunto lopetetaan kello 14.28.

23) Puolustusvaliokunnan mietintö n:o 3 (HE 133)

Pöytäkirjan vakuudeksi:

24) Puolustusvaliokunnan mietintö n:o 4 (HE 149)

Erkki Ketola